

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M.**, zast. JUDr. Ľ.M., advokátom so sídlom P.B. proti žalovanému: **S., a.s. , O., S.**, zast. JUDr. M.G., advokátom so sídlom N., S., **o zaplatenie sumy 63 538 DEM s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. októbra 2009, č. k. 10 Cb 645/1993-135, takto

r o z h o d o l:

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20. októbra 2009, č. k. 10 Cb 645/1993-135 sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach uznesením z 20. októbra 2009, č. k. 10 Cb 645/1993-135 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 63 538 DEM s príslušenstvom.

Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov, odd:X, vložka č. X z 19. októbra 2009 bol žalovaný 5. augusta 2009 ex offo vymazaný z obchodného registra.

Dňom výmazu z obchodného registra žalovaná obchodná spoločnosť zanikla.

Nakoľko po začatí konania právnická osoba - žalovaná zanikla bez právneho nástupcu, súd prvého stupňa podľa § 107 ods. 4 O.s.p. konanie zastavil.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., lebo konanie bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Žaloba o zaplatenie 63 538 DEM s prísl. bola podaná na Krajskom súde v Banskej Bystrici 24. februára 1992. Listami z 5. februára 2003 a 19. júna 2006 žalobcu Krajský súd v Košiciach informoval, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. októbra 1997 pod sp. zn. K 229/97 bol na žalovaného vyhlásený konkurz. Žalobca si v konkurznom konaní svoju pohľadávku v plnom rozsahu riadne uplatnil a správca konkurznej podstaty úpadcu listom z 31. januára 2008 žalobcovi oznámil, že uplatnenú pohľadávku žalobcu uznáva čo do výšky, pravosti a poradia v celkovej výške 2 274 683,10 Sk.

Z uznesenia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, aký bol dôvod výmazu žalovaného z obchodného registra dňa 5. augusta 2009. Rovnako sa z výpisu z obchodného registra nedá zistiť, aká právna skutočnosť bola podkladom pre výmaz žalovaného z obchodného registra.

Žalobca, vychádzajúc z priebehu celého konania a negatívneho postoja žalovaného môže len dedukovať, že žalovaný konal spôsobom zneužívajúcim výkon práva tak, že z iných, žalobcovi neznámych dôvodov dosiahol svoj výmaz z obchodného registra a tým znemožnil všetkým svojim veriteľom akékoľvek uspokojenie svojich pohľadávok voči nemu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a po preskúmaní odvolania žalobcu, rozhodnutia súdu prvého stupňa a konania, ktorému predchádzalo, dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa ust. § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania je považovaný nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.).

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Zákon spôsobilosť byť účastníkom konania priznáva zásadne každému, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti.

Spôsobilosť byť účastníkom konania zodpovedá spôsobilosti mať práva a povinnosti v zmysle § 7 OZ a § 8 OZ.

Posudzovanie inej ako fyzickej osoby, či má spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania (§ 18 O.s.p.), treba zisťovať v závislosti od toho, ako právnická osoba vznikla.

Žalovaným v konaní vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 10 Cb 645/93 je právnická osoba - akciová spoločnosť T. S., ktorá vznikla dňom, ku ktorému bola zapísaná do obchodného registra (§ 19 ods. 2 Obč. zákonníka).

Odo dňa účinnosti zápisu do obchodného registra preto mohla nadobúdať práva a povinnosti (§ 19a Občianskeho zákonníka).

Podľa ust. § 20a ods. 2 Obč. zákonníka právnická osoba zapísaná v obchodnom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra.

Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Prešov, odd: X, vložka č. X vyplýva, že žalovaný S., S. bol z obchodného registra vymazaný od 5. augusta 2009, týmto dňom táto spoločnosť zanikla (§ 20a ods. 2 Obč. zák.) a týmto dňom stratila spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti ako spôsobilosť byť účastníkom konania.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď konanie zastavil. Pochybil však v tom, že konanie mal zastaviť podľa ust. § 104 ods. 1 O.s.p. a nie podľa ust. § 107 O.s.p.

Žalobca v dovolaní namieta výmaz žalovaného z obchodného registra. Odvolací súd k tejto námietke nemohol prihliadnuť, pretože výmaz z obchodného registra je osobitným konaním vo veciach obchodného registra podľa § 200a O.s.p., súd prvého stupňa nemá

oprávnenie preskúmať rozhodnutie registrového súdu, je však povinný kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (§ 103 O.s.p.). Rozhodnutie registrového súdu o výmaze žalovaného z obchodného registra je záväzným i pre súd prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. novembra 2009

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová